Navrhovateľ:

Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja

II/545 obchvat obce Kapušany

Zámer pre zisťovacie konanie

vypracovaný podľa zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

Zhotoviteľ:

ISPO spol. s r.o.
inžinierske stavby
Slovenská 86, 080 01 PREŠOV

Júl 2024

OBSAH

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI 4
I.1. Názov 4
I.2. Identifikačné číslo 4
I.3. Sídlo 4
I.4. Oprávnený zástupca obstarávateľa 4
I.5. Údaje kontaktnej osoby 4
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE 4
II.1. Názov 4
II.2. Účel 4
II.3. Užívateľ 5
II.4. Charakter navrhovanej činnosti 5
II.5. Umiestnenie 5
II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti 6
II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti 6
II.8. Opis technického a technologického riešenia 7
II.8.1. Členenie stavby 7
II.8.2 Stručný popis technického a technologického riešenia 8
II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite 12
II.10. Celkové náklady (orientačné) 12
II.11. Dotknutá obec 12
II.12. Dotknutý samosprávny kraj 12
II.13. Dotknuté orgány 12
II.14. Povoľujúci orgán 12
II.15. Rezortný orgán 13
II.16. Druh požadovaného povolenia podľa osobitných predpisov 13
II.17. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 13
III. základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia 13
III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 13
III 1.1. Stručná geomorfologická a geologická charakteristika záujmového územia 13
III.1.2. Klimatické pomery 15
III.1.3. Voda 15
III 1.4. Pôdy 16
III 1.5. Fauna, flóra a vegetácia 17
III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria 18
III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno - historické hodnoty územia 20
III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia 21
IV. základné Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie 22
IV.1. Požiadavky na vstupy 22
IV.2. Údaje o výstupoch 23
IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie 24
IV.3.1. Vplyvy na prírodné prostredie 24
IV.3.2. Vplyvy na krajinu 25
IV.3.3. Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socio-ekonomickú sféru 26
IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík 26
IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia 27
IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 27
IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 28

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území 29
IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti 29
IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie 29
IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala 29
IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi 30
IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov 30
V. Porovnanie variantov navrhovanerj činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na životné prostredie 30
V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu 30
V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty 31
V.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu 31
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia k zámeru 32
VII. Doplňujúce údaje k zámeru 32
VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov 32
VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru 33
VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie 33
VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU 34
IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV 34
IX.1. Spracovatelia zámeru 34
IX.2. Potvrdenie správnosti údajov oprávneným zástupcom navrhovateľa 34

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1. Názov

Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja

I.2. Identifikačné číslo

37936859

I.3. Sídlo

Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja
Jesenná 14
080 05 Prešov

I.4. Oprávnený zástupca obstarávateľa

Ing. Marcel Horváth, generálny riaditeľ

I.5. Údaje kontaktnej osoby

Ing. Jozef Feckanin
tel.: 051/7563766
mobil.: 0917 786 672
e-mail: feckanin.jozef@sucpsk.sk
miesto na konzultácie: Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II.1. Názov

II/545 obchvat obce Kapušany

II.2. Účel

Doprava ako súčasť národného hospodárstva vytvára nevyhnutné podmienky a predpoklady pre normálne a efektívne fungovanie ekonomiky i celej spoločnosti. Pre uspokojovanie prepravných potrieb na požadovanej kvantitatívnej a kvalitatívnej úrovni je nevyhnutné vytvoriť zodpovedajúci dopravný systém.

Základná sieť bude nosným pilierom dopravy na jednotnom trhu EÚ. Do roku 2030 sa ňou odstránia problematické miesta, zmodernizuje infraštruktúra a zjednoduší cezhraničná doprava pre cestujúcich i podniky v celej EÚ. Jej realizácia bude prebiehať formou vytvorenia deviatich hlavných dopravných koridorov, pri ktorých sa spoja členské štáty a zainteresované strany, čo umožní sústrediť obmedzené zdroje a dosiahnuť výsledky.

Oporou novej základnej siete TEN-T bude komplexná sieť trás na regionálnej a vnútroštátnej úrovni, ktoré sa napájajú na základnú sieť. Cieľom je zabezpečiť, aby sieť TEN-T

postupne v celej EÚ prispievala k posilňovaniu vnútorného trhu, územnej, hospodárskej a sociálnej súdržnosti a k znižovaniu emisií skleníkových plynov.

Jestvujúca cesta II/545 prechádza husto zastavaným intravilánom obce Kapušany.

Cieľom plánovanej stavby „II/545 obchvat obce Kapušany“ je odklonenie cestnej dopravy mimo zastavané územie obce Kapušany a tým aj odľahčenie jestvujúcej komunikačnej siete, zlepšenie plynulosti dopravy a životného prostredia v okolí jestvujúcej komunikácie a zvýšenie kapacity jestvujúceho komunikačného systému v tejto obci.

II.3. Užívateľ

Užívateľom stavby bude široká verejnosť.

II.4. Charakter navrhovanej činnosti

Jedná sa o novú posudzovanú činnosť.

Základné údaje o stavbe vo vzťahu k zákonu 24/2006 Z.z.:

- Výstavba cesty II. triedy .....do 1,8 km stavebnej dĺžky
- Výstavba cestných mostov na ceste II. triedy .....4 x (variant A); 3x (variant B)

V zmysle zákona NR SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov je zaradená podľa prílohy č. 8, do

kapitoly 13, kategória: *Doprava a telekomunikácie*
položky 8: *Výstavba cestných mostov (na cestách I. a II. triedy) a železničných mostov*
časti B: *Zisťovacie konanie bez limitu.*

II.5. Umiestnenie

Kraj: Prešovský
Okres: Prešov
Obec: Kapušany
Katastrálne územie: Kapušany
Parcely: CKN – 1775/15, 1775/16, 1775/1, 1775/21, 1771/1, 1773/1, 1696/1, 1770, 1703/4, 1768/1, 1735, 1734, 1733/1, 1730, 1729, 1713, 1712

Miestom realizácie navrhovaného zámeru je územie severovýchodne od obce Kapušany.

II.6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Príloha č.1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti



II.7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby: 04/2029
Predpokladaný termín ukončenia výstavby: 10/2031
Prevádzka: Prevádzka navrhovanej činosti nie je časovo obmedzená

II.8. Opis technického a technologického riešenia

II.8.1. Členenie stavby

Variant A - červený

101-00 Cesta II/545-obchvat
110-00 Preložka poľnej cesty
201-00 Most nad potokom Ladianka
202-00 Most nad traťou ŽSR
203-00 Most nad poľnou cestou v km 1,270
204-00 Most nad poľnou cestou v km 1,536
650-00 Preložka káblov Slovak Telekom
651-00 Preložka káblov ŽSR
620-00 Verejné osvetlenie

Variant B – fialový

101-00 Cesta II/545-obchvat
110-00 Preložka poľnej cesty
201-00 Estakáda nad traťou ŽSR a potokom Ladianka
202-00 Most nad poľnou cestou v km 1,180
203-00 Most nad poľnou cestou v km 1,450
510-00 Preložka vodovodu DN 200
650-00 Preložka káblov Slovak Telekom
651-00 Preložka káblov ŽSR
620-00 Verejné osvetlenie

Variant B modifikovaný – modrý (modifikácia nivelety cesty)

101-00 Cesta II/545-obchvat
110-00 Úprava poľnej cesty
201-00 Estakáda nad traťou ŽSR a potokom Ladianka
202-00 Most nad poľnou cestou v km 1,180
203-00 Most nad poľnou cestou v km 1,450
204-00 Most nad cestou II/545 v km 0,790 na poľnej ceste
510-00 Preložka vodovodu DN 200
650-00 Preložka káblov Slovak Telekom
651-00 Preložka káblov ŽSR
620-00 Verejné osvetlenie

Opis existujúceho stavu
V súčasnosti záujmové územie je poľnohospodársky využívané. V obci sú dominantne zastúpené zastavané plochy a ostatné plochy.
Potok Ladianka a železničná trať križuje záujmové územie a tvorí významný prírodný líniový prvok.
Medzi technické prvky v území radíme:
- cesta I/18 na trase Prešov – Vranov nad Topľou – Strážske – Michalovce
- cesta II/545 na trase Kapušany-Bardejov – Becherov - hr. priechod SR/PR
- cesty III. triedy a miestne komunikácie prechádzajúce obcou

– železničná trať č. 193 Prešov – Vranov nad Topľou - Humenné

II.8.2 Stručný popis technického a technologického riešenia

Smerové a výškové vedenie trasy a ich zosúladenie

Začiatok obchvatu cesty II/545 u variantov A,B, je na pripravovanom ramene plánovanej okružnej na ceste I/18 v staničení cca km 238,00 medzi obcami Kapušany a Lada.
Koniec trás variantov A,B je na pripravovanom ramene plánovanej okružnej na ceste II/545 v staničení cca km 2,145 za obcou Kapušany v mieste križovatky s cestou III/3456 smer Podhorany.

Variant A:
Smerové vedenie trasy zohľadňuje napojenia do plánovaných okružných križovatiek v rámci pripravovaných stavieb, koridor plánovanej preložky cesty v zmysle UPN obce, polohu plánovanej IBV, polohu potenciálneho zosuvu. Maximálny polomer smerového oblúka na preložke cesty II/545 je R=620m a pri napojeniach do plánovaných okružných križovatiek je polomer smerového oblúka R=200m resp. R=240m. Dĺžka trasy je 1 727,49m.
Výškové vedenie trasy zohľadňuje plynulé napojenia na začiatku a konci preložky cesty II/545 do plánovaných okružných križovatiek v rámci pripravovaných stavieb, výšku hladiny Q100 s rezervou min.0,50m pri vodných tokoch, prechodový prierez trate ŽSR, prechodový prierez nad poľnou cestou. Max. pozdĺžny sklon na preložke cesty II/545 je navrhnutý -4,0%.

Variant B:
Smerové vedenie trasy zohľadňuje napojenia do plánovaných okružných križovatiek v rámci pripravovaných stavieb, polohu plánovanej IBV, polohu potenciálneho zosuvu. Maximálny polomer smerového oblúka na preložke cesty II/545 je R=500m a pri napojeniach do plánovaných okružných križovatiek je polomer smerového oblúka R=160m resp. R=200m. Dĺžka trasy je 1 646,35m.
Výškové vedenie trasy zohľadňuje plynulé napojenia na začiatku a konci preložky cesty II/545 do plánovaných okružných križovatiek v rámci pripravovaných stavieb, výšku hladiny Q100 s rezervou min.0,50m pri vodných tokoch, prechodový prierez trate ŽSR, prechodový prierez nad poľnou cestou. Max. pozdĺžny sklon na preložke cesty II/545 je navrhnutý +4,50%.

Variant B modifikovaný:
Smerové vedenie trasy je rovnaké ako pri variante B.
Výškové vedenie trasy pri modifikovanom variante je oproti variantu B zmenene na úseku medzi železničnou traťou až po melioračný kanál pri družstve (úsek cca 1000m). Niveleta preložky cesty II/545 je na tomto úseku navrhnutá v záreze a križovanie s poľnou cestou (cyklotrasou) v km 0,790 je navrhnuté mimoúrovňovo s novým mostným objektom. Úsek cesty navrhnutý na tomto úseku v záreze znižuje aj negatívne účinky od dopravy vzhľadom na plánovanú IBV.

Križovatky a mosty

Križovatky na obchvate cesty II/545:
*V*ariant A,B: nie sú navrhnuté križovatky, vzhľadom na najmenšie prípustné vzdialenosti plánovaných okružných križovatiek, vypuklý výškový oblúk v oblasti križovania jestvujúcej poľnej cesty, nedostatočné rozhľadové pomery. V súčasne platnom územnom pláne obce nie je taktiež plánované dopravné napojenie IBV na plánovaný obchvat obce.

Mostné objekty –variant A

201-00 Most nad potokom Ladianka
Mostný objekt na ceste II/545 v km 0,365 tvorí trojpoľová konštrukcia s rozpätím 12,0+18,5+12,0 m, ktorý premosťuje vodný tok Ladianka a umožňuje prechod popod most po

obidvoch stranách potoka s minimálnou šírkou 5,0 m. Dĺžka premostenia mosta je 41,0 m. Most je výškovo osadený nad prietočnou hladinou Q100=110 m3/s s minimálnou rezervou pod nosnou konštrukciou 0,5 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z predpätých prvkov so spriahajúcou doskou. Opory a medziľahlé podpery sú navrhnuté zo železobetónu založené hĺbkovo.

202-00 Most nad žel. traťou Strážske Prešov
Mostný objekt na ceste II/545 v km 0,533 tvorí presypaná jednopoľová klenbová konštrukcia s rozpätím 13,60 m, ktorá premosťuje železničnú trať Prešov – Humenné s rešpektovaním prechodového gabaritu trate ŽSR. Dĺžka premostenia je 12,90 m so svetlou výškou 8,0 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z klenbových prefabrikátov z dôvodu rýchlej realizácie nosnej konštrukcie a eliminovania dĺžky výluky na trati ŽSR. Založenie klenbovej konštrukcie je navrhnuté hĺbkovo.

203-00 Most nad poľnou cestou v km 1,270
Mostný objekt na ceste II/545 v km 1,270 tvorí presypaná jednopoľová rámová konštrukcia s rozpätím 6,35 m, ktorá premosťuje poľnú cestu s rešpektovaním prechodového gabaritu cesty. Dĺžka premostenia je 6,00 m so svetlou výškou 4,35 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z rámových prefabrikátov z dôvodu rýchlej realizácie nosnej konštrukcie. Založenie rámovej konštrukcie je navrhnuté hĺbkovo.

204-00 Most nad poľnou cestou v km 1,536
Mostný objekt na ceste II/545 v km 1,536 tvorí jednopoľová konštrukcia s rozpätím 23,40 m, ktorá premosťuje poľnú cestu a bezmenný potok s rešpektovaním prechodového gabaritu cesty a umožňuje prechod popod most po obidvoch stranách potoka s minimálnou šírkou 5,0 m. Dĺžka premostenia mosta je 22,40 m. Most je výškovo osadený nad prietočnou hladinou Q100=7,5 m^3/s s minimálnou rezervou pod nosnou konštrukciou 0,5 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z predpätých prvkov so spriahajúcou doskou. Opory sú navrhnuté zo železobetónu založené hĺbkovo.

Mostné objekty –variant B

201-00 Estakáda ponad trať ŽSR a potok Ladianka
Mostný objekt na ceste II/545 v km 0,400 tvorí šesťpoľová konštrukcia s rozpätím 12,5+4x30,75+24,5 m, ktorý premosťuje vodný tok Ladianka a železničnú trať Prešov – Humenné s rešpektovaním prechodového gabaritu trate ŽSR. Návrh umožňuje prechod popod most po obidvoch stranách potoka s minimálnou šírkou 5,0 m. Dĺžka premostenia mosta je 158,0 m. Most je výškovo osadený nad prietočnou hladinou Q100=110 m3/s s minimálnou rezervou pod nosnou konštrukciou 0,5 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z predpätých prvkov so spriahajúcou doskou. Opory a medziľahlé podpery sú navrhnuté zo železobetónu založené hĺbkovo.

202-00 Most nad poľnou cestou v km 1,180
Mostný objekt na ceste II/545 v km 1,180 tvorí presypaná jednopoľová rámová konštrukcia s rozpätím 8,35 m, ktorá premosťuje poľnú cestu s rešpektovaním prechodového gabaritu cesty. Dĺžka premostenia je 8,00 m so svetlou výškou 4,35 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z rámových prefabrikátov z dôvodu rýchlej realizácie nosnej konštrukcie. Založenie rámovej konštrukcie je navrhnuté hĺbkovo.

203-00 Most nad poľnou cestou v km 1,450
Mostný objekt na ceste II/545 v km 1,450 tvorí jednopoľová konštrukcia s rozpätím 23,40 m, ktorá premosťuje poľnú cestu a bezmenný potok s rešpektovaním prechodového gabaritu cesty a umožňuje prechod popod most po obidvoch stranách potoka s minimálnou šírkou 5,0 m. Dĺžka premostenia mosta je 22,40 m. Most je výškovo osadený nad prietočnou hladinou Q100=7,5 m^3/s s minimálnou rezervou pod nosnou konštrukciou 0,5 m. Nosná konštrukcia je navrhnutá

z predpätých prvkov so spriahajúcou doskou. Opory sú navrhnuté zo železobetónu založené hĺbkovo.

Mostné objekty –variant B modifikovaný

201-00 Estakáda ponad trať ŽSR a potok Ladianka
Rovnako ako pri variante B.

202-00 Most nad poľnou cestou v km 1,180
Rovnako ako pri variante B, avšak dĺžka premostenia je navrhnutá 6,0m.

203-00 Most nad poľnou cestou v km 1,450
Rovnako ako pri variante B.

Navrhované konštrukcie vozoviek:

Na preložke cesty sa uvažuje polotuhá konštrukcia vozovky s krytom s asfaltobetónu; celková hrúbky vozovky je navrhnutá 0,60m.

Stavebné práce na preložke cesty, výstavbe mostov zahŕňajú:
- zemné práce
- novú konštrukciu vozovky
- výstavbu mostov
- dopravné značenie (vodorovné a zvislé)
- verejné osvetlenie
- ochranu resp. preložku inžinierskych sietí
- vegetačné úpravy.

Vyvolané investície

V predmetnej lokalite sa ochránia, prípadne preložia jestvujúce inžinierske siete, resp. poľná cesta, nové premostenia iných správcov.

Variant A:

650-00 Preložka káblov Slovak Telekom
-dĺžka preložky oznamovacieho kábla v km cca 0,520: 105m
- dĺžka preložky NN kábla v km cca 0,850: 30m

651-00 Preložka káblov ŽSR
- dĺžka preložky oznamovacieho kábla OZT v km cca 0,515: 105m

620-00 Verejné osvetlenie
Nakoľko navrhovaný obchvat je prepojením dvoch okružných križovatiek bude potrebné osvetlenie začiatku a konca obchvatu (nových vetiev okružných križovatiek) v rozsahu cca 100m na obidvoch stranách. Bodmi napojenia bude existujúce osvetlenie jednotlivých okružných križovatiek.
- dĺžka navrhovaného rozvodu VO: 300m
- celkový počet nových osvetľovacích bodov: 10ks

110-00 Preložka poľnej cesty
Pri križovaní obchvatu s poľnou cestou, ktorá bude zároveň slúžiť ako cyklotrasa je vzhľadom na výškové pomery, rozhľadové pomery a bezpečnosť účastníkov cestnej premávky navrhnutá preložka poľnej cesty s mimoúrovňovým križovaním popod navrhovaný mostný objekt v km 1,270.

Dĺžka preložky poľnej cesty je navrhnutá 920m v kategórií P6/30.

Variant B:

650-00 Preložka káblov Slovak Telekom
-dĺžka preložky oznamovacieho kábla v km cca 0,390: 30m
- dĺžka preložky NN kábla v km cca 0,786: 30m

651-00 Preložka káblov ŽSR
- dĺžka preložky oznamovacieho kábla OZT v km cca 0,427: 30m

620-00 Verejné osvetlenie
Nakoľko navrhovaný obchvat je prepojením dvoch okružných križovatiek bude potrebné osvetlenie začiatku a konca obchvatu (nových vetiev okružných križovatiek) v rozsahu cca 100m na obidvoch stranách. Bodmi napojenia bude existujúce osvetlenie jednotlivých okružných križovatiek.
- dĺžka navrhovaného rozvodu VO: 300m
- celkový počet nových osvetľovacích bodov: 10ks

510-00 Preložka vodovodu DN 200
Preložka vodovodu PVC DN 200 dĺžky 150m pri navrhovanom mostnom objekte v km 1,450.

110-00 Preložka poľnej cesty
Pri križovaní obchvatu s poľnou cestou, ktorá bude zároveň slúžiť ako cyklotrasa je vzhľadom na výškové pomery, rozhľadové pomery a bezpečnosť účastníkov cestnej premávky navrhnutá preložka poľnej cesty s mimoúrovňovým križovaním popod navrhovaný mostný objekt v km 1,180.
Dĺžka preložky poľnej cesty je navrhnutá 860m v kategórií P6/30.

Variant B modifikovaný:

650-00 Preložka káblov Slovak Telekom
-dĺžka preložky oznamovacieho kábla v km cca 0,390: 30m
- dĺžka preložky NN kábla v km cca 0,786: 275m

651-00 Preložka káblov ŽSR
- dĺžka preložky oznamovacieho kábla OZT v km cca 0,427: 30m

620-00 Verejné osvetlenie
Nakoľko navrhovaný obchvat je prepojením dvoch okružných križovatiek bude potrebné osvetlenie začiatku a konca obchvatu (nových vetiev okružných križovatiek) v rozsahu cca 100m na obidvoch stranách. Bodmi napojenia bude existujúce osvetlenie jednotlivých okružných križovatiek.
- dĺžka navrhovaného rozvodu VO: 300m
- celkový počet nových osvetľovacích bodov: 10ks

510-00 Preložka vodovodu DN 200
Preložka vodovodu PVC DN 200 dĺžky 150m pri navrhovanom mostnom objekte v km 1,450.

110-00 Úprava poľnej cesty
Pri križovaní obchvatu s poľnou cestou, ktorá bude zároveň slúžiť ako cyklotrasa je navrhnutá úprava poľnej cesty s mimoúrovňovým križovaním ponad preložku cesty II/545 navrhovaným mostným objektom v km 0,790
Dĺžka úpravy poľnej cesty je navrhnutá 275m v kategórií P6/30.

204-00 Most nad cestou II/545 v km 0,790 na poľnej ceste
Mostný objekt na poľnej ceste v križení cesty II/545 v km 0,790 tvorí trojpoľová predpätá parapetná konštrukcia s rozpätím 14,0+21,0+14,0m. Dĺžka premostenia je 48,0m so svetlou výškou min.5,0m. Nosná konštrukcia je navrhnutá z parapetných trámov s mostovkovou doskou. Daná konštrukcia je navrhnutá z dôvodu, aby nedochádzalo k znečisťovaniu cesty II/545 od poľnohospodárskych strojov. Opory a medziľahlé podpery sú navrhnuté zo železobetónu a hĺbkovo založené.

II.9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Cieľom plánovanej stavby „II/545 obchvat obce Kapušany“ je odklonenie cestnej dopravy mimo obec Kapušany a tým aj odľahčenie jestvujúcej komunikačnej siete, zlepšenie plynulosti dopravy a životného prostredia v okolí jestvujúcej komunikácie a zvýšenie kapacity jestvujúceho komunikačného systému v tejto obci.

II.10. Celkové náklady (orientačné)

Variant A – Cca 31,6 mil. Euro
Variant B – Cca 28,8 mil. Euro
Variant B (modifikovaný) – Cca 33,3 mil. Euro

II.11. Dotknutá obec

Kapušany

II.12. Dotknutý samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

II.13. Dotknuté orgány

Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie
Okresný úrad Prešov, Odbor krízového riadenia
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov
Okresný úrad Prešov, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Prešov, Pozemkový a lesný odbor
Krajský pamiatkový úrad Prešov
Obvodný banský úrad v Košiciach
Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru Prešov
Slovenský rybársky zväz, Rada Žilina
Výskumný ústav vodného hospodárstva

II.14. Povoľujúci orgán

Obecný úrad Kapušany – územné rozhodnutie
Okresný úrad životného prostredia Prešov – stavebné povolenie

II.15. Rezortný orgán

Ministerstvo dopravy SR

II.16. Druh požadovaného povolenia podľa osobitných predpisov

- územné rozhodnutie - obec Kapušany
- stavebné povolenie – cestný zákon; vydáva Okresný úrad Prešov
- povolenie na výrub drevín rastúcich mimo lesa – zákon o ochrane prírody a krajiny
- povolenie na výrub stromov a krov v korytách vodných tokov, na pobrežných pozemkoch a v inundačných územiach – vodný zákon
- trvalé a dočasné vyňatie poľnohospodárskej pôdy – vydáva Okresný úrad Prešov, Pozemkový a lesný odbor
- súhlas na zmenu stavu mokrade (úprava koryta potoka Ladianka) – zákon o ochrane prírody a krajiny

II.17. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na rozsah a umiestnenie navrhovanej stavby, nie je predpoklad jej vplyvu na životné prostredie presahujúce štátne hranice.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1. Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III 1.1. Stručná geomorfologická a geologická charakteristika záujmového územia

V rámci projekčnej prípravy stavby bola spracovaná Inžinierskogeologická štúdia (TERRA-GEO s.r.o., Prešov, 2022).

Obec Kapušany patrí do geomorfologického celku Beskydské predhorie, podcelku Záhradnianska brázda. Beskydské predhorie patrí do Alpsko-himalájskej sústavy, do podsústavy Karpaty, provincie Východné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Východné Karpaty a do oblasti Nízke Beskydy (Mazúr, Lukniš, 1980).

Z geomorfologického hľadiska ide o mierne modelované pahorkatinné územie na styku so širokou aluviálnou nivou Sekčova, čiastočne dotvorené antropogénnou činnosťou. Reliéf projektovanej cestnej stavby vystupuje v miernom, miestami zvlnenom a nerovnom svahu s úklonom na juh až juhozápad resp. severozápad, s nadmorskou výškou terénu v rozsahu od 270,00 do 290,00 m n.m. Naopak reliéf nivy a jednotlivých terás toku Sekčova je tvorený rovinou a mierne zvlnenou rovinou na fluviálnych riečnych sedimentoch, s mierne sa zvažujúcim reliéfom zachovaných pleistocénnych a holocénnych proluviálnych kužeľov.

Z geologického hľadiska územie budujú horniny vrchnej kriedy a paleogénu vnútorných karpát (pieskovce, vápnité ílovce - flyš), neogénne horniny (vápnité prachovce, ílovce, pieskovce, tufity, pestré a uhoľné íly, uhlie, zlepence, organodetritické vápence).

<u>Geodynamické javy a seizmicita</u>

Medzi najvýznamnejšie geodynamické procesy patria v predmetnom území svahová erózia, svahové pohyby a zvetrávanie hornín. Výmole a erózne ryhy v území budovanom súvrstviami neogénu ako aj v pokryvných kvartérnych sedimentoch sú jednými z rozšírených foriem svahovej modelácie a geodynamických javov. Výhodné podmienky pre rozvoj

výmoľovej svahovej erózie sú dané malou priepustnostou podkladu a jeho ílovito-hlinitých zvetralín. Charakteristický je retrográdny postup vývoja týchto eróznych rýh a doliniek, t. j. potupujú od západu smerom na východ, miestami vo východnej časti pozvoľné zanikajú na plochom teréne. Z toho dôvodu je infiltrácia zrážkových vôd malá a prevláda povrchový odtok (špecifický povrchový odtok je 15 - 25 $l.s^{-1}$ km^{-2}). Väčšina zrážkových vôd rýchlo odteká po povrchu najmä tam, kde bol porušený pôvodne súvislý porast.

Podľa seizmotektonickej mapy Slovenska projektovaná trasa variant cestnej stavby prechádza územím s výskytom seizmických otrasov s intenzitou od 7 stupňov MSK - 64. Podľa STN EN 1998-1/NA/Z2 Navrhovanie konštrukcií na seizmickú odolnosť, predmetná lokalita sa nachádza v zdrojovej oblasti seizmického rizika s hodnotou referenčného špičkového seizmického zrýchlenia a_{gR} = 0,40 $m.s^{-2}$. Z hľadiska vplyvu lokálnych vlastností podložia na seizmický pohyb zaraďujeme predmetné územie do kategórie B.

Tektonické pomery

Horninový masív je v tejto oblasti len veľmi slabo porušený tektonikou.

Nerastné suroviny

V záujmovom území sa nenachádzajú ložiska nerastných surovín. V širšom okolí obce Kapušany sa nachádzajú ložiská bentonitu a stavebného kameňa.

Kvalitatívne zhodnotenie variantov cestnej stavby (Inžinierskogeologická štúdia; (TERRA-GEO s.r.o., Prešov, 2022).

Na základe podrobnej analýzy vzťahu variantov projektovanej trasy cestnej stavby k existujúcemu stavu geologického prostredia možno výsledky v stručnosti zhrnúť do nasledujúcich konštatovaní. Vlastnosti reliéfu a jeho morfologická modelácia sú úzko späté s charakterom geologického substrátu a preto základné typy reliéfu v širšom okolí záujmového územia korešpondujú so základnými geologickými jednotkami, podieľajúcimi sa na jeho geologickej stavbe. Celková trasa oboch variant dosahuje okolo 1,7 km (variant A 1,76 km a variant B 1,67 km). Oba varianty sú vedené v rovnakom geologickom prostredí. Z archívnej dokumentácie vyplýva, že priamo v trase oboch variant cestnej stavby sa nevyskytujú žiadne archívne vrtné diela.

km 0,00 – 0,60

Obidva varianty (variant A a B) cestnej stavby prechádzajú rovinatým územím holocénnej aluviálnej nivy potoka Ladnianka a jeho ľavého prítoku Trnkovského potoka. Na základe archívnych dokumentačných bodov DB-154, 155, 157, dokumentačných bodov DKB-4, 5, 6, 7, 19, 20 ako aj inžinierskogeologického vrtu JV-13 predpokladáme výskyt štrkov s premenlivým podielom jemnozrnnej frakcie, odhadovanej triedy G5, GC a G3, G-F. V povrchovej vrstve budú štrky prekryté súdržnými zeminami triedy F4, CS a F6, CL-CI. Prítomné budú aj antropogénne uloženiny. Podzemná voda nebola narazená (vrt JV-13). Približne v trase A variantu v dĺžke 0,35 km a 0,57 km sú navrhnuté mostové konštrukcie. Inžinierskogeologické pomery je nutné detailne overiť.

km 0,60 – 0,80

V úseku je trasa vedená v mierne uklonenom morfologickom teréne so sklonom do 5–100 v smere k juhu. Prechod medzi fluviálnymi sedimentami a deluviálnymi sedimentami prebieha približne v mieste prebiehajúcej železničnej trate z Kapušian do Lady. Variant trasy B sa približuje k potenciálnemu zosuvu, ale nezasahuje do jeho vymedzenia. V priestore oboch variant neboli realizované do dnešných dní žiadne terénne vŕtne práce. Územie je dominantné budované deluviálnymi sedimentami. Pod nimi vystupujú neogénne sedimenty pieskovce, prachovce čelovského súvrstvia. Na základe terénnej rekognoskácie územia predpokladáme v povrchovej vrstve kvartérne, deluviálne sedimenty do hĺbky 2,0–5,0 m p.t. V povrchovej vrstve

odhadujeme vrstvu splachových (ronových) hlín triedy F4, CS a F6, CI-CL. Územie je v súčasnosti poľnohospodársky využívané.

km 0,80 – 1,30

V úseku je trasa vedená v mierne uklonenom morfologickom teréne so sklonom do 50 v smere k severu. V priestore km 0,8–1,00 je terén veľmi plochý a rovný. Podstatná časť skúmaného územia je tvorené deluviálnymi sedimentami, ktoré ležia na neogénnych sedimentoch čelovského súvrstvia. V povrchovej vrstvy odhadujeme vrstvu splachových (ronových) hlín odhadovanej triedy F4, CS a F6, CI-CL. V úseku km 1,3 vystupujú výrazné zamokreniny v dĺžke 100x25 m. Zamokrenina vystupuje naprieč variantou A aj B. Na základe terénnych vrtných prác z neďalekého hospodárskeho dvora vystupuje pod deluviálnymi hlinami v hĺbke okolo 2,5–8,0 m elúvium tvorené šedým zvetraným ílovcom. Podzemná voda bola narazená v hĺbke 2,2 m a ustálená v hĺbke 1,35 m. Územie je v súčasnosti poľnohospodársky využívané.

km 1,30 – 1,76

V úseku je trasa vedená v mierne uklonenom morfologickom teréne so sklonom do 50 uklonenom k S až SZ resp. až plochom teréne a smeruje k napojeniu na súčasnú cestnú infraštruktúru Prešov – Bardejov. V priestore km 1,4–1,76 je terén veľmi plochý a rovný. Podstatná časť skúmaného územia je tvorené deluviálnymi sedimentami, ktoré ležia na neogénnych sedimentoch čelovského súvrstvia. V povrchovej vrstvy odhadujeme vrstvu splachových (ronových) hlín odhadovanej triedy F4, CS a F6, CI-CL. Územie je v súčasnosti poľnohospodársky využívané.

III.1.2. Klimatické pomery

Podľa mapy klimatických oblastí (Atlas krajiny SR, 2002) územie obce patrí do teplej klimatickej oblasti, teplého, mierne vlhkého okrsku s chladnou zimou. Ide o klimatický okrsok kde je priemerne viac ako 50 letných dní za rok, denné maximum teploty vzduchu je ≥ 25 °C a júlový priemer teploty vzduchu je ≥ 16°C. Priemerná ročná teplota vzduchu sa v obci pohybuje od 7 do 8 °C. Priemerný ročný úhrn atmosférických zrážok je približne 600 až 700mm. Snehová pokrývka trvá 60 až 80 dní v roku.

III.1.3. Voda

Povrchové vody

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík dotknuté územie patrí do povodia rieky Hornád. Záujmové územie odvodňuje potok Ladianka, ktorý je ľavostranným prítokom rieky Sekčov a má dĺžku 13,5 km.

Podzemné vody a hydrogeologické pomery

Podľa hydrogeologickej rajonizácie Slovenska (Šuba et al., 1992) je záujmové územie súčasťou hydrogeologického rajónu NQ 123 – Neogén v. časti Košickej kotliny. Hydrogeologická charakteristika územia závisí od celého radu určujúcich činiteľov, ktorých spolupôsobenie určuje vznik, pohyb a akumuláciu podzemných vôd. Predovšetkým sú to geologické pomery, genetický pôvod hornín, ich uloženie, tektonika, hydraulické vlastnosti, okrajové podmienky, klimatické činitele, atď. Lokalizácia záujmového územia v mape hydrogeologických regiónov SR (Malík a Švasta, 2002). Najvýznamnejším kvartérnym kolektorom sú fluviálne hrubozrnné štrky dnovej výplne.

Najvýznamnejším kvartérnym kolektorom sú fluviálne hrubozrnné štrky dnovej výplne potoka Sekčov a čiastočne aj hrubozrnné štrky proluviálnych kužeľov, ktoré však priamo v predmetnom území nevystupujú. Význam fluviálnych náplavov potoka Sekčov s odhadovaným koeficientom filtrácie 10-5 až 10-6 m.s-1 je však limitovaný ich malou hrúbkou 3,0 – 4,0 m. Hrubozrnné štrky proluviálnych kužeľov a odhadovaným koeficientom filtrácie 10-6 až 10-7 m.s-1 vzhľadom na ich pozíciu voči eróznej báze predstavujú kolektor podzemnej vody len

lokálneho významu. Akumulácie štrkov sú na svahoch kotlinovej pahorkatiny odvodňované sériou vrstvových prameňov a na mnohých miestach priamo dotujú existujúce zosuvy, čím dochádza k zvýšeniu hladiny podzemnej vody vo svahoch a zvýšeniu vztlakových účinkov.

Pramene a pramenité oblasti

V hodnotenej lokalite sa nevyskytujú evidované pramenné oblasti, ktoré by mohli byť predmetom využívania na zásobovanie.

III 1.4. Pôdy

V posudzovanom území sú zastúpené pseudogleje, pseudogleje modálne, kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, zo sprašových hlín a svahovín. Retenčná schopnosť a priepustnosť pôdy v danom území je stredná až veľká. Vzhľadom na produkčný potenciál ide o stredne produkčné pôdy. Pôdy sú stredne ohrozené vodnou eróziou.

Podľa kvality pôdy vyjadrenej kódom BPEJ označujeme pôdy dotknuté NČ kódom:
BPEJ 0612003, čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: FMG – fluvizeme glejové, ťažké
- svahovitosť a expozícia: rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm)
- zrnitosť pôdy: ťažké pôdy (ílovité a íly)

BPEJ 0611002, čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: FMG – fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)
- svahovitosť a expozícia: rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm)
- zrnitosť pôdy: stredne ťažké pôdy (hlinité)

BPEJ 0658672, čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: LMg, PG – luvizeme pseudoglejové a pseudogleje, erodované na výrazných svahoch: 12-25^{o} stredne ťažké, ťažké
- svahovitosť a expozícia: výrazný svah 12^{o} – 17^{o}
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm) a slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 - 25%), v podpovrchovom horizonte 10-25%,
- zrnitosť pôdy: stredne ťažké pôdy (hlinité)

BPEJ 0657505, čo znamená, že ide o pôdy:
- klimatický región: pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny
- hlavná pôdna jednotka: PGm – pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, na povrchu stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)
- svahovitosť a expozícia: stredný svah 7^{o} – 12^{o}
- skeletovitosť a hĺbka pôdy: pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6 m pod 10%), hlboké pôdy (60 a viac cm)
- zrnitosť pôdy: stredne ťažké pôdy – ľahšie (piesčitohlinité)

Z hľadiska kvality sú podľa kódu BPEJ tieto pôdy zaradené do 6. (BPEJ 0612003; 0611002); 7. (BPEJ 0657505) a 8. (BPEJ 0658672) skupiny kvality v zmysle Prílohy č. 1 k nariadeniu vlády č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy.

V zmysle prílohy č. 2 k citovanému nariadeniu vlády, pôdy s kódom BPEJ 0611002; 0612003 patria medzi najkvalitnejšie (chránené) poľnohospodárske pôdy v k.ú. Kapušany.

III 1.5. Fauna, flóra a vegetácia

Flóra

Na základe fytogeografického členenia Slovenska (Atlas SSR, 1980) patrí územie do:

- oblasti západokarpatskej flóry *(Carpaticum occidentale)*
  - obvodu predkarpatskej flóry
    - okresu Slanské vrchy

a

- oblasti západokarpatskej flóry *(Carpaticum occidentale)*
  - obvodu vychodobeskydskej flóry
    - okresu Východné Beskydy

Pôvodný vegetačný kryt bol v dôsledku dlhodobého využívania územia človekom značne pozmenený. Podstatná časť územia okolo vodných tokov bola odlesnená a premenená na poľnohospodársku pôdu a časť bola využitá na zástavbu. V rámci katastrálneho územia obce prevažuje poľnohospodárska pôda. Lesné pozemky sa nachádzajú len v oblasti hradného kopca Kapušianskeho hradu.

Rastlinné spoločenstvo v okolí stavby má charakter poľnohospodársky využívanej krajiny, či už na pestovanie poľnohospodárskych plodín, alebo trávnatých kosných lúk. Pozdĺž potoka Ladianka sa zachoval úzky pás brehových porastov.

Brehové porasty potoka Ladianka sa na väčšine územia zachovali len ako úzky pás stromov bezprostredne popri toku. V sledovanom území sa tieto porasty nachádzajú v prípade „VARIANTU A“ až po železničnú trať. Sú tvorené v hornej vrstve takmer výlučne vŕbami, s prímesou jelše a pri železnici aj ovocnými drevinami. Krovitú etáž tvorí slivka trnková, ruža šípová, hloh..., bylinnú etáž tvoria ruderálne byliny.

Fauna

Súčasná štruktúra zoocenóz na posudzovanom území je odrazom pôsobenia človeka v krajne. Prevažná časť živočíchov v širšom území je naviazaná na biotopy lúk, plochy s nelesnou drevinnou vegetáciou, vodné plochy. Zloženie fauny širšieho územia okolo navrhovanej činnosti je veľmi pestré.

Samotné územie, do ktorého je situovaná navrhovaná činnosť, je z hľadiska fauny málo významné. Ide o intenzívne využívanú poľnohospodársku krajinu. Všeobecne sa zastavané územia obcí a intenzívne využívaná poľnohospodárska krajina vyznačujú chudobným zastúpením živočíchov. V rámci tohto územia relatívne najzachovalejšie prostredie predstavujú tečúce vody a podmáčané územia.

Charakteristické druhy pre polia a pasienky v tejto oblasti sú: jež obyčajný, hraboš poľný, zajac poľný, hranostaj obyčajný, potkan obyčajný, lasica obyčajná, ropucha obyčajná, ropucha zelená, jašterica živorodá, slepúch lámavý, užovka obyčajná, srnec hôrny, sviňa divá...

Vo vodnom prostredí a jeho bezprostrednom okolí sa môžu vyskytovať: salamandra škvrnitá, mlok obyčajný, ropucha obyčajná, kunka žltobruchá, ...

V zastavanom území v obci bežne hniezdi sýkorka belasá, hrdlička záhradná, žltochvost domový. Pod strechami si robí svoje hniezda lastovička obyčajná a belorítka obyčajná.

III.2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

Súčasná krajinná štruktúra

Základné údaje o využívaní pôdy v katastri obce Kapušany:

Druh využitia pozemkov	*Výmera v ha*	*Percentuálny podiel*
Celková výmera k.ú.	1 130,99	100,00 %
Lesy	112,12	9,90 %
Vodné plochy	24,49	2,20 %
Poľnohospodárska pôda	848,74	75,00 %
Ostatné plochy	40,45	3,60 %
Zastavané plochy a nádvoria	105,19	9,30 %

Zdroj: *https://mojaobec.statistics.sk/html/sk.html*

Samotná lokalita výstavby zasahuje predovšetkým do územia s charakterom poľnohospodárskej krajiny. Väčšina katastrálneho územia má sekundárnu štruktúru krajiny – komplexy poľnohospodárskych plôch prerušených vodnými tokmi so sprievodnou zeleňou. Zachovalý prírodný charakter majú iba lesné porasty v oblasti hradného kopca Kapušianskeho hradu.

Ochrana prírody

Riešené územie nezasahuje do chránených území a ich ochranných pásiem definovaných podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody, ako ani do území siete NATURA 2000, v území platí prvý (základný) stupeň ochrany prírody a krajiny.

V širšom okolí, západne od posudzovanej lokality sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy, kde platí 2. až 5. stupeň ochrany prírody a krajiny. Toto územie sa prekrýva s prírodnou rezerváciou Kapušiansky hradný vrch a prírodnou rezerváciou Fintické svahy.

V záujmovom území neboli mapované biotopy európskeho a národného významu.

Chránené rastliny a živočíchy

Z druhov chránených podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a uvedených v prílohe vyhlášky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z., nebol v území priamo dotknutom výstavbou, zaznamenaný výskyt žiadnych rastlín, ktoré by boli na toto územie stabilne naviazané. Z chránených druhov živočíchov sa môžu v území ovplyvnenom navrhovanou činnosťou vyskytovať:

- druhy národného významu: prepelica poľná *(Coturnix coturnix),* škovránok poľný *(Alauda arvensis),* slepúch lámavý *(Anguis fragilis),* užovka obojková *(Natrix natrix),* jašterica živorodá *(Lacerta vivipara),* jašterica zelená *(Lacerta viridis),* slamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra),* ropucha zelená *(Bufo viridis),*
- druhy európskeho významu: kaňa sivá (*Circus cyaneus),* kaňa popolavá *(Circus pygargus)* myšiarka močiarna *(Asio flammeus),* kunka žltobruchá *(Bombina variegata).*

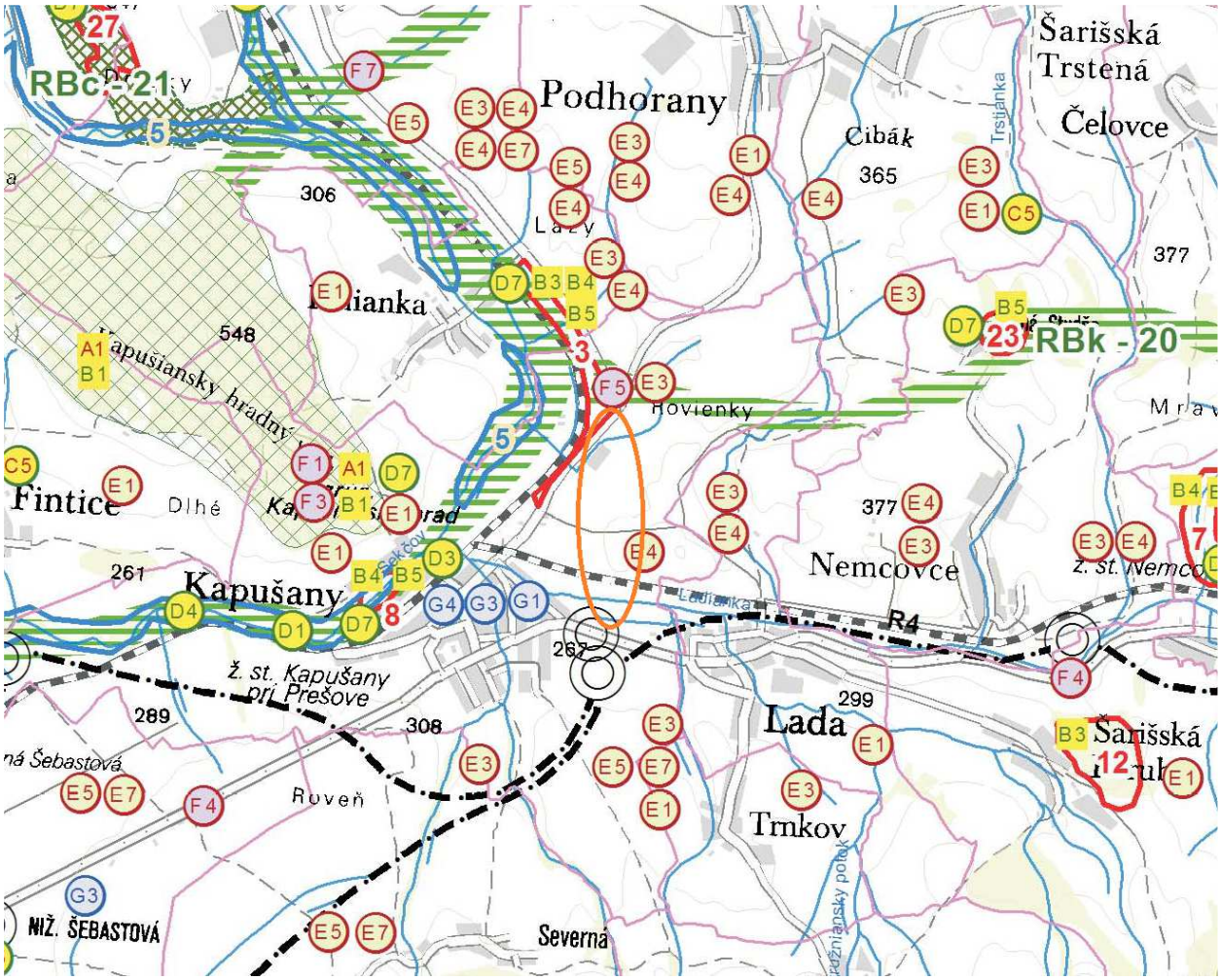
Mimo týchto druhov sa môžu v území vyskytovať ďalšie druhy vtákov, pre ktorých toto územie slúži najmä ako potravinová báza.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Pre územie okresu Prešov je spracovaný Regionálny územný systém ekologickej stability (realizované v rámci projektu OP ŽP z fondov EÚ/ERDF 2010).

Umiestnenie pozitívnych prvkov ÚSES vo vzťahu k NČ je znázornené na obrázku č. 1.

Obr. Č. 1: Prvky ÚSES



(zdroj: RÚSES okresu Prešov, 2010)

Umiestnenie NČ

Do územia priamo dotknutého resp. ovplyvneného NČ nezasahuje žiaden z vymedzených pozitívnych prvkov ÚSES na nadregionálnej a regionálnej úrovni.

Obec nemá spracovaný Miestny ÚSES. V ÚPN obce Kapušany (MINOR PLAN, Prešov 2013) je ako miestne biocentrum definované územie Vtačí hon, ktoré sa nachádza pozdĺž železničnej trate a navrhovaná činnosť ho pretína. Okrajovo zasahuje navrhovaná činnosť aj do miestneho biokoridoru Rovienky, ktorý sa nachádza v severovýchodnej časti posudzovaného územia.

V rámci ekostabilizačných opatrení je v rámci RUSES okresu Prešov v dotknutom území navrhované opatrenie: E3 – realizovať protierózne opatrenia na ornej pôde (vrstevnicové obrábanie, protierózne pásy), F5 – zmierniť dopady výstavby dopravnej infraštruktúry realizáciou technických opatrení pre priechodnosť a funkčnosť biokoridorov (podchody, navádzacie zábrany, odstraňovanie bariér).

III.3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno - historické hodnoty územia

Obyvateľstvo a jeho aktivity

Počtom obyvateľov (cca 175 000) sa okres Prešov zaraďuje medzi veľké okresy Slovenska. Najviac obyvateľov sa sústreďuje v meste Prešov, v ostatných častiach je hustota osídlenia približne rovnaká. Obec Kapušany sa v rámci okresu, ako aj v rámci Slovenska radí medzi veľké obce.

Údaje o počte obyvateľov

obec	***Počet obyvateľov k 31.12.2023***		
	Celkom	***muži***	***ženy***
Okres Prešov	174 741	85 619	89 122
Kapušany	2 147	1 071	1 076

Zdroj: ŠÚ SR

Sídla a kultúrno-historické hodnoty územia

Pri historickom formovaní samotnej obce i hradu zohrali dôležitú úlohu nielen krásna príroda, ale aj strategická poloha na križovatke krajinských ciest. Počiatky osídlenia Kapušian a okolia siahajú do mladšej fázy obdobia staršej doby kamennej - paleolitu, asi 100 tisíc až 15 tisíc rokov pred Kristom.

Nad obcou sa vypína zrúcanina stredovekého hradu. Asi 400 metrov od hradu našiel Juraj Macák zaujímavé nálezy: železný šíp a železnú strelku. Spolu s archeológmi došli k záveru, že na tom mieste muselo existovať staré hradisko z 9. - 10. storočia. Hrad vznikol ešte pred tatárskym vpádom v rokoch 1240 - 1241. Pôvodne bol nazývaný Maglovec, neskôr ako Tubul. Prvým majiteľom hradu bol rod Maglod, ktorý vymrel roku 1300. V roku 1347 sa hrad spomína ako "locus castri Magloch" a v roku 1410 ako "castrum Kapi alio nomine Magloch". V roku 1312 kráľovské vojsko hrad dobylo. Vtedy ho spravoval kastelán Henrich. Kráľovský obranný hrad zostal po r. 1312 zničený a opustený. Neskôr sa majiteľom hradu stal Peter Poharus a po jeho smrti r. 1409 znovu pripadol kráľovi. Ten ho 2. marca 1410 daroval Andrejovi de Teten, ktorý si osvojil nové meno Kapy. V roku 1453 kráľ Ladislav odníma právo ku majetku a teda i ku hradu Jánovi de Kapy. Roku 1537 hrad dobyl Leonard Vets. Krátko po tom sa v Kapušanoch narodil Gabriel de Kapy ml. Ako 27-ročný sa stal svedkom toho, ako thőkőlyovské vojská hrad dobyli, ale generál Schultz ho prinavrátil späť rodine Kapyovcov. Vdova po Gabrielovi de Kapy Eva Gergelakyová v roku 1712 dala hrad opäť postaviť. O tri roky je hrad z rozhodnutia uhorského snemu svojou majiteľkou podpálený. Do roku 1918 hrad vlastnil rod Kapyovcov. V dnešnej dobe zostali z hradu len ruiny.

Na území obce sa dá predpokladať existencia i dosiaľ neznámych archeologických nálezísk. Je pravdepodobné, že pri výkopových prácach pri stavebnej činnosti môže dôjsť k ich odhaleniu.

Doprava a dopravné vzťahy

Obec kapušany je dopravne napojená na vyššiu cestnú sieť - cestu I/18 a cestu II/545. Obec je napojená aj na železničnú sieť SR. Obcou prechádza železničná trať číslo 193 Prešov – Humenné a železničná trať číslo 194 – Prešov – Bardejov.

Občianska vybavenosť

V obci sa nachádzajú tieto zariadenia občianskej vybavenosti: Základná škola, Materská škola, Obecný úrad, kultúrny dom, dom smútku, pošta, knižnica, Kostol sv. Martina, park svätých Cyrila a Metóda, stravovacie zariadenia a ubytovanie. V obci sa vyvíja športová činnosť. K občianskej vybavenosti patrí areál obecného futbalového klubu. Administratívnym centrom je mesto Prešov.

Obec je zásobovaná pitnou vodou z verejnej siete. Je odkanalizovaná a plynofikovaná.

Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

V katastri obce Kapušany sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, v registri nehnuteľných NKP (mimo územia priamo dotknutého navrhovanou činnosťou) evidované tieto pamiatky:

Kostol sv. Martina – číslo ÚZPF – 306, typ NNKP – sakrálna architektúra, vznik – r.1796-1799.

Hrad Kapušany, Maglovec, Tubul – číslo ÚZPF – 305, typ NNKP – hrady a zámky, vznik – 13.storočie, r.1410-1412, počet pamiatkových objektov je 16, a to:

- palác – 305/1
- východná veža – 305/2
- západná veža – 305/3
- východná budova jadra – 305/4
- západná budova jadra – 305/5
- hradba jadra, múr s bránou – 305/6
- nádvorie jadra hradu – 305/7
- hradba predhradia s bránou – 305/8
- SZ budova predhradia – 305/9
- S budova predhradia – 305/10
- obvodová zástavba predhradia – 305/11
- bašta predhradia – 305/12
- nádvorie predhradia – 305/13
- priekopa vonkajšieho opevnenia – 305/14
- S val vonkajšieho opevnenia – 305/15
- archeologická lokalita hradu – 305/16

Archeologické náleziská

Krajský pamiatkový úrad Prešov na základe dosiaľ evidovaných archeologických lokalít neurčil žiadne územia s predpokladanými archeologickými nálezmi.

Môže dôjsť k porušeniu dosiaľ neznámych archeologických objektov a nálezov. V uvedenom prípade stavebník je povinný v zmysle § 40 pamiatkového zákona a v zmysle § 127 stavebného zákona oznámiť každý archeologický nález nájdený počas stavby miestne príslušnému stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu v Banskej bystrici a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad.

III.4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

Ovzdušie

Dotknuté územie je podľa mapy zaťaženia Slovenska základnými znečisťujúcimi látkami (Environmentálna regionalizácia SR 2016) definované ako územie s miernym znečistením ovzdušia. Územie ***nie je zaradené medzi vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia***.

Povrchové a podzemné vody

V obci sa mimo areálu poľnohospodárskeho podniku nevyskytujú prevádzky, ktoré by bolo možné charakterizovať ako možné zdroje znečisťovania povrchových a podzemných vôd. Riziko znečistenia vôd súvisí s únikom komunálnych odpadových vôd do prostredia a vplyvmi z poľnohospodárskej činnosti.

Kvalita podzemných vôd v danej oblasti nebola podrobne skúmaná.

Územie je, v zmysle kategorizácie území ochrany povrchových a podzemných vôd, zaradené medzi citlivé oblasti.

Pôdy

Podľa mapy Kontaminácia pôdy (Environmentálna regionalizácia SR 2016) možno pôdy dotknutého územia hodnotiť ako relatívne čisté pôdy až nekontaminované pôdy resp. mierne kontaminované pôdy. Kontaminácia pôd nebola v rámci k.ú. zistená nad rámec bežného znečistenia z poľnohospodárskej prevádzky a výroby, z cestnej premávky a ďalších činností.

Radónové riziko

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika sa celé katastrálne územie obce Kapušany nachádza v oblasti s nízkym až stredným radónovým rizikom.

Iné zdroje znečistenia

V dotknutom území nie sú evidované žiadne staré environmentálne záťaže.

Nakladanie s odpadmi

Obec má spracovaný Program odpadového hospodárstva. Na území obce vzniká predovšetkým komunálny odpad. Zber a zvoz komunálneho odpadu zabezpečuje Fúra Košice. Je zavedený separovaný zber odpadov, triedi sa sklo, plasty, autobatérie, biela technika, bioodpad a žiarivky. Kompostovanie biologicky rozložiteľného odpadu nie je zatiaľ obcou zabezpečené. Na území obce sa nenachádza zariadenie na zneškodňovanie odpadov.

Ohrozené biotopy

Vo všeobecnosti k najviac ohrozeným biotopom možno zaradiť biotopy mokradí, tak ako sú definované v zákone 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny. Tento trend môžeme pozorovať aj v dotknutom území a jeho širšom okolí. Prejavuje sa tu vplyv úprav vodných tokov, znečistenia tokov, urbanizácie krajiny a rozvoja poľnohospodárstva, čo má za následok úbytok plôch brehových porastov, prirodzených lúk v alúviu riek a potokov.

Suchozemské biotopy sú najviac ohrozované antropogénnymi vplyvmi:
- intenzívna poľnohospodárska výroba
- rozvoj sídiel

Zdravotný stav obyvateľstva

Vzhľadom na charakter, umiestnenie a rozsah navrhovanej činnosti podrobné skúmanie zdravotného stavu obyvateľstva v danej oblasti nie je potrebné.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1. Požiadavky na vstupy

Záber pôdy

Výstavbou preložky cesty II/545 dôjde k trvalému záberu poľnohospodárskej pôdy.
- Pri Variante A bude záber cca 69500 m^2
- Pri Variante B bude záber cca 65500 m^2
- Pri Variante B modifikovanom bude záber cca 66000 m^2

Rozsah a potreba dočasných záberov stavby bude identifikovaný v ďalšom stupni projektovej dokumentácie stavby.

Nároky na vodu

Stavba nevyžaduje počas prevádzky zásobovanie pitnou vodou. Počas výstavby bude pitná voda pre pracovníkov stavby dovážaná.

Ostatné surovinové a energetické zdroje

Medzi základné použité materiály patrí kameň, štrk, piesok, betón, železo, oceľ. Tieto, ako aj ostatné použité materiály budú na stavbu dovážané z výrobných zariadení priamo od jednotlivých dodávateľov.

Materiál bude zabezpečený z niektorého z existujúcich zemníkov, zátopového územia a z prebytočného výkopového materiálu.

Nie je nutné zriaďovať nové plochy na ťažbu surovín.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Stavba je komunikačne napojená na cestu I/18 a II/545. Navrhovaná činnosť nevyžaduje vybudovanie nových prístupových koridorov. Stavba bude realizovaná za plnej verejnej cestnej premávky a bude usmernená podľa dočasného dopravného značenia.
Počas prevádzky nevznikajú nároky na zabezpečenie dopravy.

Nároky na pracovné sily

Prevádzka stavby bude bezobslužná. Stavba v dobe prevádzky nebude vyžadovať stálu pracovnú silu.

IV.2. Údaje o výstupoch

Počas výstavby bude zastavané územie obce zaťažené stavebným hlukom a prašnosťou pri realizácii výkopových prác, prípadne exhalátmi z mechanizmov. Rozsah hlučnosti je určený výkonom stavebných strojov a bude pôsobiť iba krátkodobo. Hlučnosť sa čiastočne zvýši počas prejazdu mechanizmov stavby cez zastavané územie. Prípadná zemina z výkopových prác bude deponovaná na určené plochy v okolí stavby a bude použitá na vybudovanie násypov.

Odpady vznikajúce počas výstavby:

Kód odpadu	Názov odpadu	Kategória odpadu	Spôsob zneškodňovania
17 04 05	Železo, oceľ	O	R4
17 05 06	Výkopová zemina	O	D1
17 02 01	Drevo	O	R1
17 09 04	Zmiešané odpady zo stavieb	O	D1
20 02 01	Biologicky rozložiteľný odpad (drevo a konáre stromov)	O	R1
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O	D1

Poznámka: *O – ostatný odpad*
R1 – využitie najmä ako palivo alebo na získavanie energie iným spôsobom
R4 – recyklácia alebo spätné získavanie kovov a kovových zlúčenín
D1 – uloženie do zeme alebo na povrchu (napr. skládky odpadov, v prípade zeminy – terénne úpravy)

Počas prevádzky navrhovaná činnosť nebude produkovať látky znečisťujúce ovzdušie, odpadové vody, iné odpady, žiarenie ani vytvárať fyzikálne polia. Taktiež sa v súvislosti

s prevádzkou nepredpokladá žiaden výskyt hluku, vibrácií, tepla, zápachu ako ani iných škodlivých výstupov.

IV.3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1. Vplyvy na prírodné prostredie

Vplyvy na horninové prostredie

V apríli 2022 bola vyhotovená inžiniersko geologická štúdia (TERRA – GEO, 2022). Zo súčasných geodynamických procesov sa v skúmanom území výrazne prejavujú svahové pohyby (najmä mimo predmetného regiónu), erózia a zvetrávanie hornín. Pri posudzovaní vhodnosti územia pre navrhované varianty cestnej stavby sme použili kvalitatívne hodnotenie prírodných pomerov a tiež semikvantitatívne hodnotenie na základe zvolených hodnotiacich kritérií. Na podklade vyššie uvedených skutočností predstavujú obidva varianty relatívne rovnocenné možnosti.

Z hľadiska geodynamických pomerov je riešené územie stabilné a nevyžaduje žiadne sanačné opatrenia na vylepšenie.

- *Zemné práce pri zakladaní mostov*: Mosty budú založené hĺbkovo, vo všetkých variantoch. Vzhľadom na spôsob zakladania mostov môže dôjsť k negatívnemu ovplyvneniu horninového prostredia. Vplyv negatívny, lokálneho charakteru.
- *Výstavba preložky cesty II/545*: Práce v malých hĺbkach, resp. v násypoch malej výšky, bez významného vplyvu na horninové prostredie a reliéf. Vyššie násypy sú navrhnuté len pred a za mostnými objektmi,
- *Úprava koryta potoka Ladianka pod mostným objektom:* stavebné zásahy v malej hĺbke, malého rozsahu, pri ktorých nie je predpoklad poznateľného negatívneho ovplyvnenia horninového prostredia a reliéfu.

Medzi neznáme vplyvy navrhovanej činnosti na horninové prostredie a reliéf možno zaradiť:
- potenciálne riziko znečistenia horninového prostredia neočakávanou havarijnou situáciou - ako nepriamy vplyv,
- potenciálne riziko ohrozenia kvality horninového prostredia pri stavebných prácach, napríklad penetračné nátery a pod. - ako nepriamy vplyv.
- riziko aktivácie svahových pohybov – potrebné overiť podrobným IGP v rámci ďalšej prípravy stavby pre vybraný variant.

Tieto vplyvy možno eliminovať dodržiavaním pracovnej a technologickej disciplíny pri rekonštrukčných prácach.

Vplyvy na reliéf

Vybudovanie mostov a násypov pred a za mostom môže mať negatívny vplyv na reliéf. Tento vplyv je len lokálneho charakteru a z globálneho hľadiska nie je významný.

Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu

Počas výstavby sa očakávajú dočasné nepriaznivé vplyvy v dôsledku prejazdov dopravných a stavebných mechanizmov a samotných prác na stavenisku vo forme:
- zvýšenia prašnosti a hlučnosti na prístupových cestách
- zvýšeného podielu exhalátov z dopravy
- zvýšenej prašnosti na staveniskách a v koridore výstavby počas stavebných prác

Počas prevádzky navrhovanej činnosti očakávame zlepšenie miestnej klímy v obci, keďže sa doprava odkloní od centra obce a taktiež očakávame zvýšenie plynulosti dopravy.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Vplyvy na povrchové vody sa viažu rovnako iba na etapu výstavby. Najvýznamnejší vplyv predstavuje dočasné znečistenie vôd potoka Ladianka zákalotvornými látkami pri realizácii prác v koryte toku – výkopy, úpravy dna koryta a svahov a následné prípadne znečistenie rieky Sekčov zákalotvornými látkami, keďže koniec úpravy potoka Ladianka je cca 1500m od ústia do rieky Sekčov.

Ďalšie riziko znečistenia povrchových a podzemných vôd súvisí s pohybom dopravných a stavebných mechanizmov v blízkosti toku. Relatívne najväčšie riziko predstavuje únik ropných látok zo stavebných mechanizmov pri havárii resp. poruche.

Aj počas prevádzky môže dochádzať k znečisťovaniu vôd len v prípade havárií a úniku prevádzkových tekutín z motorových vozidiel.

Vplyvy na pôdu

Vplyvy na pôdu súvisia najmä s trvalými zábermi poľnohospodárskej pôdy pre výstavbu preložky cesty II/545. Tieto zábery nepredstavujú významný podiel z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy v území.

Vplyvy na faunu, flóru a biotopy

- pri úpravách potoka Ladianka pod mostnými objektmi dôjde k predláždeniu dna a svahov potoka, v potrebnom rozsahu.
- v mieste premostenia potoka Ladianka dôjde k výrubu brehových porastov, pričom pri „VARIANTE A“ dôjde k výrubu 139ks stromov a pri „VARIANTE B“ dôjde k výrubu 110ks stromov a 620m^2 krov. Za vyrúbané dreviny bude v rámci ďalších stupňov projektovej dokumentácie navrhnutá výsadba drevín

IV.3.2. Vplyvy na krajinu

Vplyvy na štruktúru krajiny

Výstavba preložky cesty II/545 bude mať negatívny vplyv na štruktúru krajiny, hlavne výstavba mostných objektov a vyšších svahov pred a za mostným objektom. Na zmiernenie negatívnych vlpyvov bude na svahoch navrhnutá výsadba vhodných drevín.

Vplyvy na ochranu prírody a krajiny

Posudzovaný zámer je situovaný do územia s 1.stupňom ochrany prírody.

V širšom okolí, západne od posudzovanej lokality sa nachádza územie európskeho významu SKUEV0322 Fintické svahy, kde platí 2. až 5. stupeň ochrany prírody a krajiny. Toto územie sa prekrýva s prírodnou rezerváciou Kapušiansky hradný vrch a prírodnou rezerváciou Fintické svahy. Vplyv stavby na tieto lokality sa neočakáva.

Vplyvy na stabilitu krajiny

Navrhovaný zámer nezmení ekologickú stabilitu dotknutého a ani širšieho územia.

Vplyvy na scenériu krajiny

Na scenériu krajiny bude mať negatívny vplyv predovšetkým výstavba mostných objektov. Na vyšších svahoch bude na zmiernenie tohto vplyvu navrhnutá výsadba vhodných drevín.

IV.3.3. Vplyvy na obyvateľstvo, sídla a socio-ekonomickú sféru

Vplyvy na obyvateľstvo a zastavané územie

Výstavbou posudzovaného zámeru budú ovplyvnení predovšetkým obyvatelia obce Kapušany. Negatívne vplyvy na obyvateľstvo sa očakávajú len vo fáze výstavby a budú to vplyvy vyplývajúce zo zvýšeného pohybu dopravných a stavebných mechanizmov po komunikáciách v obci - obyvateľstvo tak bude dočasne a nepravidelne vystavené zvýšenému hluku a prašnosti.

Uvedené vplyvy budú krátkodobé a čiastočne narušia kvalitu a pohodu života obyvateľov v blízkom okolí. Nepredpokladáme ovplyvnenie zdravotného stavu obyvateľstva danými vplyvmi.

Počas prevádzky sa očakávajú pozitívne vplyvy súvisiace s:

- zníženým počtom motorových vozidiel v centrálnej časti obce
- znížením hlučnosti a koncentrácie výfukových plynov z motorových vozidiel v zastavanom území obce

Vplyvy na hlukovú situáciu v území:

„Akustická štúdia – D2R engineering, s.r.o.“

Vonkajší priestor obytného územia podľa ÚPN obce Kapušany, ktorý je situovaný v dotyku s trasou navrhovaného obchvatu vo variante A a B, je podľa vyhlášky zaradený do III. kategórie územia.

Z toho dôvodu, pri posudzovaní zhody predikovaných „posudzovaných“ hodnôt ekvivalentných hladín A akustického tlaku pre deň, večer a noc vo výpočtových bodoch č.1 až č.5, ktoré sú situované pred fasádami jestvujúcich rodinných domov sa aplikovali prípustné hodnoty pre deň LAeq,d,p = 60 dB, pre večer LAeq,v,p = 60 dB a pre noc LAeq,v,p = 50 dB.

Pre výhľadový stav cestnej dopravy v roku 2050 vyplýva, že predikované posudzované hodnoty ekvivalentných hladín A akustického tlaku pre deň, večer a noc vo výpočtových bodoch č.1 až č.5 neprekračujú uvedené prípustné hodnoty.

Z analytických hlukových máp je zrejme, že časť plánovaného územia obytnej zástavby najmä v referenčnom časovom intervale – noc je v úrovní hladín A akustického tlaku nad 50 dB z dôvodu menšej odstupovej vzdialenosti od trasy obchvatu vo variante A.

Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

Plánovaný zámer nebude mať žiaden negatívny vplyv na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy.

Vplyvy na poľnohospodársku výrobu

Výstavbou posudzovaného zámeru dôjde k záberu poľnohospodárskej pôdy. V pomere k celkovej výmere poľnohospodárskej pôdy v katastri obce Kapušany ide o malý záber, ktorý nebude mať významný negatívny vplyv na poľnohospodársku výrobu. Miesto záberu je v súčasnosti využívané na intenzívnu poľnohospodársku výrobu.

Vplyvy na lesnú a priemyselnú výrobu, rekreáciu a služby

Realizáciou zámeru nebude ovplyvnená lesná a priemyselná výroba, rekreácia a služby.

IV.4. Hodnotenie zdravotných rizík

Pri výstavbe ani pri užívaní stavby sa nepredpokladajú negatívne vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva.

IV.5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

Navrhovaná činnosť nemá vplyv na chránené územia. Vzhľadom na umiestnenie stavby sa nepredpokladá ani vplyv na chránené druhy živočíchov, ktoré by mohli územím migrovať. Navrhovaná činnosť taktiež nezasahuje do území európskej siete chránených území Natura 2000.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

V predchádzajúcich častiach zámeru (kapitoly IV.1. - IV.5.) boli identifikované a charakterizované všetky vplyvy na životné prostredie, ktoré sa predpokladajú v súvislosti s výstavbou a prevádzkou predmetnej stavby.

V nasledujúcom texte sú očakávané vplyvy zosumarizované a vyhodnotené z hľadiska ich významnosti. Pre hodnotenie významnosti vplyvov bola zvolená päťstupňová škála s nasledujúcimi charakteristikami, uplatňovanými rovnako pre negatívne ako aj pozitívne vplyvy:

0 **bez vplyvu** (navrhovaná činnosť žiadnym spôsobom neovplyvní zložku životného prostredia, obyvateľstvo alebo využiteľnosť zeme, kultúrne a historické hodnoty územia, a pod.)

1 **nevýznamný - zanedbateľný vplyv** (ide prevažne o vplyv s charakterom rizika, náhody alebo so zanedbateľným príspevkom alebo dočasným pôsobením)

2 **málo významný vplyv** (vplyv, ktorého pôsobenie je z kvantitatívneho hľadiska minimálne, lokálny vplyv alebo pôsobiaci na málo zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. nie je vnímateľný alebo je subjektívny, tiež vplyv s charakterom rizika pre viac zraniteľnú zložku životného prostredia alebo inak špecifické územie, dočasný vplyv so širším plošným záberom alebo priamym ovplyvnením obyvateľstva)

3 **významný vplyv** (má dosah na širšie okolie, alebo pôsobí na viac zraniteľnú zložku životného prostredia, príp. jeho vnímavosť alebo plošný záber sú vysoké, tiež dočasný vplyv s celoplošným pôsobením)

4 **veľmi významný vplyv** (má regionálny dosah, alebo pôsobí na najzraniteľnejšie zložky životného prostredia, ovplyvňuje ekologickú únosnosť, príp. nie je v súlade s príslušnou legislatívou alebo inými normami, ovplyvňuje predmet ochrany v chránených územiach, trvalý a nevratný vplyv)

Pri číselnom označení mieru vplyvu je uvádzane znamienko – negatívny vplyv
\+ pozitívny vplyv

<u>Poznámka</u>: Ak pri vplyve nie je uvedený variant hodnotenia, platí hodnotenie pre oba varianty spoločne.

<u>Vplyvy na horninové prostredie</u>

-1– hĺbkové založenie mostných objektov

<u>Vplyvy na reliéf</u>

-1 – výstavba mostných objektov a úseky cesty v násype výšky nad 2 m

<u>Vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu</u>

Počas výstavby: *- 1 – zanedbateľný vplyv*
Počas prevádzky: *+1 – znížená koncentrácia výfukových plynov v centrálnej časti obce*

Vplyvy na vody

Znečistenie vodných tokov počas výstavby

-1 – zanedbateľný vplyv, krátkodobý

Znečistenie podzemných vôd počas výstavby

- 1 nevýznamný vplyv, riziko

Vplyvy na pôdy

Trvalé zábery pôdy

-1 – zanedbateľný vplyv, trvalý

Vplyvy na biotu

Výruby drevín

-1 – zanedbateľný vplyv dlhodobý

Vplyvy na štruktúru krajiny

- 1 –nevýznamný vplyv dlhodobý

Vplyvy na stabilitu krajiny

Celková stabilita územia:

0 – bez vplyvu

Vplyvy na chránené územia

0 – bez vplyvu

Vplyvy na obyvateľstvo

Narušenie pohody a kvality života počas výstavby

- 1 nevýznamný vplyv, krátkodobý,

Pohoda a kvality života počas prevádzky

+ 3 – významný vplyv, dlhodobý

Vplyvy na kultúrno-historické pamiatky a hodnoty nehmotnej povahy

0 – bez vplyvu

Vplyvy na poľnohospodársku výrobu

- 1 – nevýznamný vplyv, dlhodobý

Vplyvy na lesnú a priemyselnú výrobu, rekreáciu a služby

0 – bez vplyvu, dlhodobý

IV.7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky sa vzhľadom na umiestnenie a charakter stavby ani počas výstavby, ani v priebehu existencie stavby nepredpokladajú.

IV.8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

V tomto štádiu prípravy stavby nie sú známe. V súvislosti s prevádzkou navrhovanej činnosti sa neočakávajú.

IV.9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Iné riziká počas realizácie stavby sa nepredpokladajú. V prípade havárií stavebných mechanizmov počas výstavby je dodávateľ povinný vzniknutú situáciu riešiť a zabezpečiť prostredie pred únikom pohonných hmôt do podzemných vôd a pod.

IV.10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie

Účelom opatrení je predchádzať, eliminovať, minimalizovať, zmierniť, alebo kompenzovať očakávané (predpokladané) vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej výstavby a prevádzky. Tento cieľ je možné dosiahnuť opatreniami, ktoré sa viažu na jeden alebo na viac vplyvov zároveň.

Vzhľadom na rozsah navrhovanej činnosti a definovanie očakávaných vplyvov (minimálne pôsobenie negatívnych vplyvov) sa navrhujú tieto opatrenia:

1. Zapracovať navrhovanú činnosť do Zmien a doplnkov územného plánu obce Kapušany, ako verejnoprospešnú stavbu.
2. Počas výstavby je potrebné rešpektovať všeobecne platné opatrenia vzťahujúce sa na bežné stavebné práce: udržiavanie dobrého technického stavu vozidiel, skrápanie ciest v období sucha, obmedzenie pohybu vozidiel v koryte toku, nakladanie s odpadmi.
3. Pred začatím prác vytýčiť v teréne zábery stavby a výrub drevín obmedziť iba na nevyhnutný rozsah. Dreviny, ktorých výrub v súvislosti s výstavbou nie je nutný, počas prác chrániť pred poškodením.
4. Výrub drevín realizovať zásadne v mimohniezdnom a mimovegetačnom období.
5. Na vysokých svahoch pred a za mostnými objektmi realizovať výsadbu drevín.
6. Vo vyššom stupni projektovej dokumentácie navrhovaného obchvatu obce Kapušany, odporúčame aktualizovať intenzitu a skladbu dopravy po ceste č. II/545 za 24 hodín na základe aktuálneho sčítania SSC (ak už bude k dispozícii) alebo samostatného dopravného prieskumu s členením skladby dopravného prúdu podľa metodiky CNOSSOS-EU.
7. Stavebník je povinný v zmysle § 40 pamiatkového zákona a v zmysle § 127 stavebného zákona oznámiť každý archeologický nález nájdený počas stavby miestne príslušnému stavebnému úradu a Krajskému pamiatkovému úradu a urobiť nevyhnutné opatrenia, aby sa nález nepoškodil alebo nezničil, pokiaľ o ňom nerozhodne stavebný úrad.

IV.11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

V prípade že by sa činnosť nerealizovala, tzv. *nulový variant*, doprava v smere Bardejov/Prešov bude naďalej vedená centrálnou časťou obce. Doprava motorových vozidiel spôsobuje zvýšenú hladinu hluku, prašnosti a koncentráciu výfukových plynov, čo negatívne ovplyvňuje pohodu života v obci. Vybudovaním posudzovaného zámeru sa zvýši aj plynulosť verejnej dopravy.

IV.12. Posúdenie súladu činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Obec Kapušany má územný plán schválený uznesením Obecného zastupiteľstva (OZ) č. 30/2003 zo dňa 25.4.2003, ktorého záväzná časť bola vyhlásená VZN obce Kapušany č.29/2003, v znení Zmien a doplnkov 2009, schválených uznesením OZ č. 71/2009 dňa 29.10.2009, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 4/2009, Zmien a doplnkov 2010, schválených uznesením OZ č. 69/2011 dňa 27.11.2011, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 2/2011, Zmien a doplnkov 2013, schválených uznesením OZ č. 1/2014 dňa 28.1.2014, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 2/2014, Zmien a doplnkov č.4, schválených uznesením OZ č. 46/2020 dňa 26.6.2020, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č. 4/2020 a Zmien a doplnkov č.5, schválených 23.9.2022 uznesením OZ č.97/2022, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN č.4/2022.

Navrhovaná činnosť je v súlade s platným územným plánom obce Kapušany.

IV.13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Z doterajšieho hodnotenia vyplýva, že navrhovanou činnosťou nebudú negatívne ovplyvnené skúmané zložky životného prostredia.

Plánovaná investícia nebude mať negatívny vplyvy na súčasnú kvalitu životného prostredia hodnoteného územia a ani na zdravie obyvateľstva, očakáva sa priaznivé ovplyvnenie súčasnej situácie v území. Negatívne vplyvy sú prevažne krátkodobého charakteru, resp. len ako riziko, počas výstavby, rekonštrukcie predmetného zámeru. Výrub brehových porastov bude kompenzovaný novou výsadbou drevín.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANERJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU S PRIHLIADNUTÍM NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V.1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Pri porovnaní navrhovaných variantov bola aplikovaná porovnávacia metóda, založená na hodnotení miery jednotlivých vplyvov podľa ich dôležitosti a významnosti.

Klasifikácia vplyvov trvalých a dočasných bola hodnotená podľa stupnice:

0 bez vplyvu

-1	negatívny vplyv zanedbateľný	+1	pozitívny vplyv zanedbateľný
-2	negatívny vplyv málo významný	+2	pozitívny vplyv málo významný
-3	negatívny vplyv významný	+3	pozitívny vplyv významný
-4	negatívny vplyv veľmi významný	+4	pozitívny vplyv veľmi významný

V.2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Porovnanie vplyvov:

Vplyvy	variant A	variant B
Vplyvy na prírodné prostredie	**-8**	**-8**
Horninové prostredie	-1	-1
Reliéf	-1	-1
Hluk, prašnosť a emisie z dopravy počas výstavby	-1	-1
Znečistenie vodných tokov počas výstavby - riziko	-1	-1
Znečistenie podzemných vôd počas výstavby - riziko	-1	-1
Výrub drevín rastúcich mimo les a v brehových porastoch	-1	-1
Zábery pôd	-1	-1
Stavebné práce - vplyv na biotu	-1	-1
Vplyvy na krajinu	**-1**	**-1**
Vplyv na štruktúru krajiny	-1	-1
Vplyv na celkovú ekologickú stabilitu dotknutého územia	0	0
Vplyvy na chránené územia	**0**	**0**
Vplyvy na obyvateľstvo	**+2**	**+2**
Narušenie pohody a kvality života počas výstavby	-1	-1
Vplyvy počas prevádzky	+3	+3
Vplyvy na rekreáciu a služby	0	0
Vplyvy spolu	**-7**	**-7**

Vzhľadom na fakt, že takmer všetky negatívne vplyvy plánovanej investície sú len krátkodobého charakteru, môžeme oba varianty hodnotiť ako vhodné. Vzhľadom na to, že pri oboch variantoch sa očakáva rovnaký vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia, rozhodujúcim kritériom pre výber optimálneho variantu bolo ekonomické hľadisko. Z ekonomického hľadiska sa ako vhodnejší javí **Variant B**.

Z pohľadu ochrany prírody je riešená činnosť priechodná, za podmienky dodržania stanovených opatrení na zníženie negatívneho vplyvu predkladanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia.

V.3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť bude mať pozitívny vplyv na kvalitu života obyvateľstva a zastavané územie v centrálnej časti obce Kapušany v smere Bardejov/Prešov. Zníži sa počet aut prechádzajúcich touto časťou obce, dôsledkom čoho sa zníži hlučnosť z automobilovej dopravy a tiež sa zníži koncentrácia výfukových plynov v danom území.

Na základe vyššie uvedených dôvodov (technických, ekologických a ekonomických) je možné navrhovanú činnosť realizovať. Ako optimálny variant navrhujeme Variant B

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA K ZÁMERU

PRÍLOHA č.1: Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti – v texte str. 5

PRÍLOHA č.2: Prehľadná situácia – vyhodnotenie vplyvov

PRÍLOHA č.3.1: Charakteristické priečne rezy – Variant A

PRÍLOHA č.3.2: Charakteristické priečne rezy – Variant B

PRÍLOHA č.3.3: Charakteristické priečne rezy – Variant B modifikovaný

PRÍLOHA č.4: Účelová inžinierskogeologická mapa územia

PRÍLOHA č.5: Dendrologický prieskum a inventarizácia drevín

PRÍLOHA č.6: Akustická štúdia

PRÍLOHA č.7: Fotodokumentácia

VII. DOPLŇUJÚCE ÚDAJE K ZÁMERU

VII.1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Pre potreby zámeru bola spracovaná:

- Technická štúdia (TŠ) (ISPO Prešov, august 2022)
- Dopravno-inžinierske podklady (LABUDA-ASI Hrabušice, máj 2022)
- Inžinierskogeologická štúdia (TERRA-GEO Prešov, apríl 2022)
- Akustická štúdia (D2R engineering Poprad, júl 2022)

Zoznam hlavných použitých materiálov:

- Kol. Atlas krajiny SR. (MŽP SR, 2002)
- Kol.: Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky (SAŽP 2016)
- Mazúr, Lukniš a kol.,: Atlas SSR, (SAV Bratislava, 1980)
- www.enviroportal.sk
- www.podnemapy.sk
- www.portal.statistics.sk
- www.shmu.sk
- www.kapusany.sk
- http://globus.sazp.sk/atlassr/
- https://zbgis.skgeodesy.sk/
- https://www.pamiatky.sk/po/po
- https://mpt.svp.sk/svp
- http://apl.geology.sk/geofond/loziska2/
- http://apl.geology.sk/hydrogeol/
- https://ags.geology.sk/
- https://www.geology.sk/2018/03/01/zosuvy-na-slovensku/
- https://www.slov-lex.sk/domov

Poznámka: zdroj právnych predpisov SR: [online]. Dostupné na internete: http://web.slov-lex.sk

VII.2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

VII.3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Základné údaje o stave životného prostredia dotknutého územia boli získavané z priamych terénnych pozorovaní, z dostupných dokumentácií o tomto území, od zástupcov štátnej správy a miestnej samosprávy, dotknutých orgánov a organizácii.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Miesto: Prešov
Dátum: júl 2024

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

IX.1. Spracovatelia zámeru

Spracovateľ zámeru: ISPO spol. s r.o., inžinierske stavby
Slovenská 86
080 01 Prešov

Zodpovedný riešiteľ:

Dušan Zamborský

(osoba odborne spôsobilá na posudzovanie vplyvov činnosti na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŽP SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o odbornej spôsobilosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie, číslo osvedčenia: 367/2003-OPV, oblasť činnosti : 3d líniové stavby)

Riešiteľ: Ing. Miroslav Petra

IX.2. Potvrdenie správnosti údajov oprávneným zástupcom navrhovateľa

Oprávnený zástupca spracovateľa zámeru:

Ing. Marek Kožuško .....
konateľ spoločnosti
ISPO spol. s r.o., inžinierske stavby

Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Ing. Marcel Horváth .....
generálny riaditeľ
SÚC PSK